



“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO’JALIGINI MEXANIZATSIALASH MUHANDISLARI INSTITUTI” MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI



FAN: Quduqli nasos qurilmalari

**Mavzu:
05**

Suv nasoslarini montaj va demontaj qilish



Norqulov Bexzod
Eshmirzaevich



Nasos stantsiyalari va
gidroelektrostantsiyalar
kafedrasi dotsenti



Мавзунинг мақсади

Насос куч жихозларининг ишлаш шароити, уларни ишга тайёрлаш ва туширишда билим ва қўникмаларга эга бўлиш. Қудуқли насос қурилмаларига хизмат кўрсатиш қурилмалари билан танишиш.



Режа:

Қудуқли насос күч жихозлари ишга тайёрлаш, ишга тушириш

Қудуқли насос қурилмасыга хизмат күрсатиш

Қудуқли насос қурилмалари эксплуатацион күрсаткичларини қулайлыштириш



Asosiy adabiyotlar

1. ROBERT L. SANKS, Ph.D., “Pumping station design second edition” Montana State University, Bazeman, Montana, 1990 ear.
2. D.R.Bazarov, J.N.Mirzaev, S.Q.Xidirov, B.Sh.Matyakubov, M.S.Berdiev, B.Shodiev “Quduqli nasos qurilmalari”. O‘quv qo‘llanma. Toshkent, 2019, TIQXMMI, 110 b.
3. Mamajonov M. Nasoslar va nasos stansiyalari. Darslik, T.: “Fan va texnologiya”, 2012. - 352 b.
4. A.S.Badalov, B.R.Uralov, E.K.Kan, F.Shoazizov. “Quduqli nasos qurilmalari” O‘quv qo‘llanma-T., 2013 y.108 b..
5. Mamaev M., Xakimov A., Majidov T., Uralov B., Kan E.K. Nasoslar va nasos stansiyalari, O‘quv qullanma -T., 2012 y, 240 b.,
6. В.Ф.Чебаевский, К.П.Вишневский, Н.Н.Накладов. Проектирование насосных станций и испытание насосных установок (учебники и учеб. пособия для высших учебных заведений). М. « г.- 376 с.

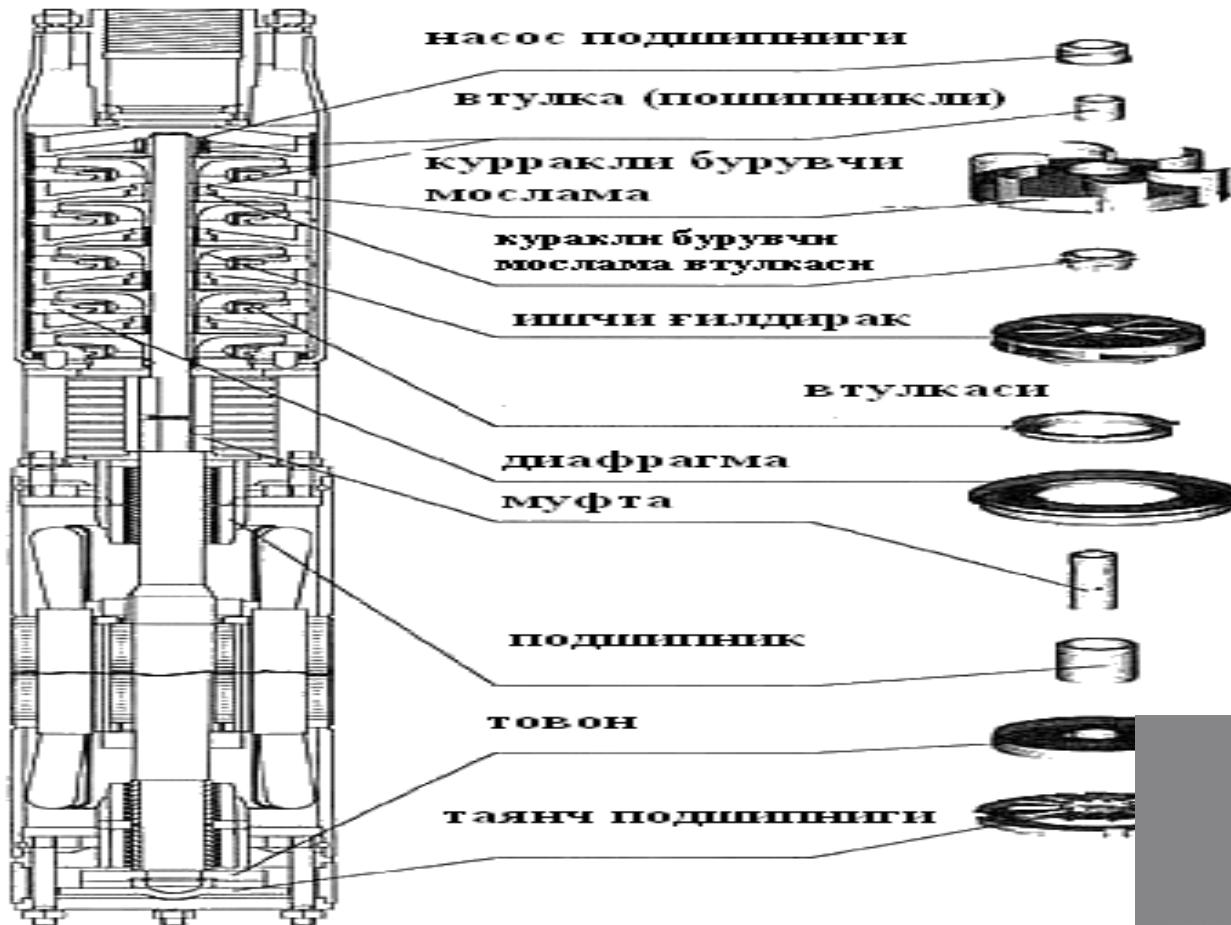


Насос күч жиҳозларини ишлаш шароити, ишга тайёрлаш, ишга тушириш

Насос монтаж қилиш жойига олиб келингач, тарадан чиқарилади. Ишлаб чиқарилган насоснинг ҳолати (бўлинмалардаги шпилька ва гайкаларнинг туртиб чиққан жойлари бўёқлари) ва жамланишини текшириб, мазкур паспорт ва жамланма қурилмасидан фойдаланиш ҳужжатлари билан танишилади.



ҚҰП ПОҒОНАЛИ «ЭЦВ» НАСОСНИНГ КОНСТРУКЦИЯСЫ ВА ДЕТАЛЛАРИ



Сув күтариб берувчи құвурлар махсус қилинган махламлагиңға үрнатылади. Юк күтарувчи механизм құдуқ оғзига шундай үрнатылсынки, илмоқ үқи құдуқ үқи билан мос түшсин.

Сув күтариб берувчи құвурлар құдуққа махсус монтаж ҳалқалари билан монтаж қилинади. Бу монтаж ҳалқалари болт ва гайкалар билан тортилған иккита скобадан иборат.



Сув билан тўлдирилгандан сўнг электр насос қудуқقا туширилганга тик ҳолатда бўлади. Бунда электр насосда сувнинг музлаб қолишига йўл қўйилмайди. Электр юритувчининг айрим участкаларининг 60 С даражагача қизиб кетишига йўл қўймаслик учун иссиқлик манбаларидан фойдаланишга йўл қўйилмайди. Шунингдек электр насос қурилмасига қайноқ сув қўйиш мумкин эмас.



Ток үтказувчи кабель электр насоснинг чиқиш жойларига қуидаги давомийликда ұланади:

- 1.Кабелнинг тармоқланган учи ва электр насос қурилмаси мис гильзага тиқилади ва кавшарланади.
- 2.Кавшарлашда канифоль флюсидан фойдаланилади, шу усул билан кабелнинг қолган учлари ҳам ұланади;
- 3.Кавшарланган жойлар кавшарлаш қотишмаларидан тозаланади;



Насос қурилмасининг монтажи.

Насос қурилмаси автокран ёрдамида монтаж қилинади. Автокран хартумининг баландлиги энг узун секцияларни кўтариш учун етарли бўлиши, автокран қудук устига шундай ўрнатилиши лозимки, илмоқ ўқи қудук ўқи билан мос тушсин.



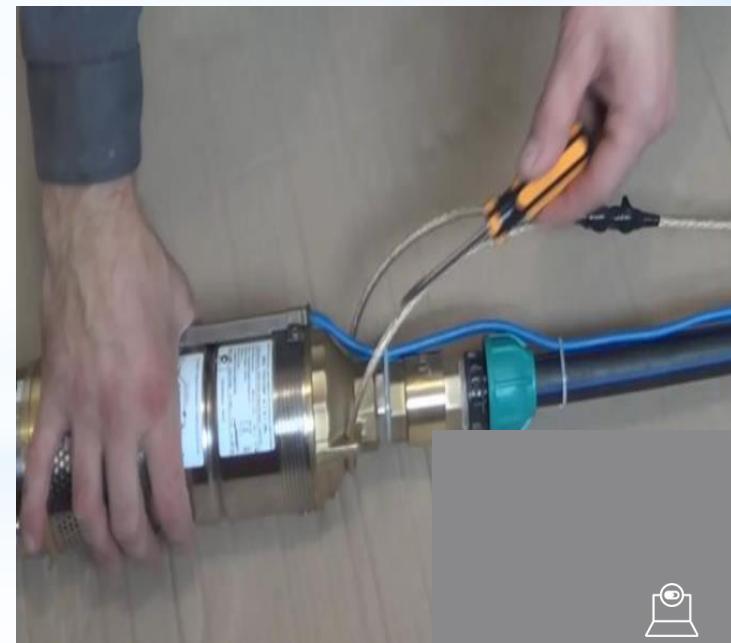
Насос қурилмаси қүйидаги давомийликда монтаж қилинади:
хомут билан фланец остидан ушланади, у тик қўйилади, сўнгра эса
фланецлар орасига зичламалар қўйиб, электр насос қурилмасига
теккунча оҳиста туширилади



- * бўш монтаж хомути навбатдаги сув кўтариб берувчи қувур фланеци остига маҳкамланади, қудуқ устига кўтарилади ва боллар, гайкалар, шайбалар ёрдамида қўйи қувур билан фланецлар орасига зичламалар қўйиб бирлаштирилади;
- * ток ўтказувчи кабель ва қуруқ юриш датчигининг сими колонна қудуқка туширилган сари белбоғлар билан маҳкамланади. Белбоғлар сув кўтариб берувчи қувурларнинг фланецлари ёнига жойлаштирилади;



қурилманинг йиғилган қисмини бир оз күтариб, қуи хомут
чиқарилади ва құдуқ оғзидаги юқори хомутга тақалгунча
колонна құдуққа оқиста туширилади ва иш сүнгги патрубка
үрнатилгунча шу тарзда давом эттирилади;
сүнгги патрубка фланецига зичлама қўйилади ва юқори
патрубка унга уч юришли кран ва манометрни үрнатиб,
болтлар, гайкалар ва шайбалар ёрдамида уланади;



- * фланецлар орасига зичламалар қўйиб, юқори патрубкага люкидан уланади;
- * юқори патрубканинг таянч плитасидаги тирқиш орқали ток ўтказувчи кабель ва қуруқ юриш датчигининг сими ўтказилади.
- * Жамланма қурилмаси монтаж қилинади. Монтаж илова қилинган паспортга мувофиқ амалга оширилади.
- * Ток ўтказувчи кабель ва қуруқ юриш датчининг сими кабелнинг оптика қисми кесиб ташлангач, бошқарув қутисининг тегишли қисқичларига уланади.
- * Кабель-юритувчи тизими изоляциясининг қаршилиги ўлчанади. Қаршилик камида 10 мОм бўлиши керак.
- * Электр насос жамланма қурилмасининг бошқарув қутиси ёрдамида ишга туширилади. Бунда насос клюкини бир оз очиқ бўлиши керак.



- * Насос куч жиҳозларини ишлаш шароити, ишга тайёрлаш, ишга тушириш
- *
- * Насос монтаж қилиш жойига олиб келингач, тарадан чиқарилади. Кафолат тамғалари (бўлинмалардаги шпилька ва гайкаларнинг туртиб чиқсан жойлари бўёқлари) ни насоснинг ҳолати ва жамланишини текшириб, мазкур паспорт ва жамланма қурилмасидан фойдаланиш ҳужжатлари билан танишилади.
- * Сув кўтариб берувчи қувурлар ходалардан қилинган маҳсус тангликка ўрнатилади. Юк кўтарувчи механизм қудук оғзига шундай ўрнатилсинки, илмоқ ўқи қудук ўқи билан мос тушсин.
- * Сув кўтариб берувчи қувурлар қудукقا маҳсус монтаж халқалари билан монтаж қилинади. Бу монтаж болт ва гайкалар билан тортилган иккита скоб



КУДУҚЛИ НАСОСЛАРНИ ИШЛАТИШДАГИ НОСОЗЛИҚЛАР ВА ЭХТИМОЛ ТУТИЛГАН САБАЛЛАРИИ.

*

Ботирма қудуқли электринасос талаб қилинганидек сув узатмаяпти

Куруқ йўл
датчиғи
насоси
туфайли

Кавитация
ходисаси
келиб чиқкан

Кабел узилган

Кудуқдаги сув
сатҳи тушиб
кетган

Кудук
солиширма
дебити
пасайган

Кудук филтри
тўлиб қолган

Кудук филтри
ўз ресурсини
ўтаган

Кудук кумга
тўлган

Насос
қисмидаги тўр
фильтр тикилиб
қолган

Монтаж
пайтида
кудуққа хас-
чўплар
тицилган

Фильтр симлари
занглаган

Сув кўтариб
берувчи қувур
туташган
жойларидан сув
окмоқда

Зичлагич
емирилган

Кудук филтри
нотўғри
курилган

Фазалар
нотўғри
уланган

Эл.двигател
ъда
эл.кучланиш
пасайиб
кетди

Подстанцияда
авария рўй
берган

Насос ишчи
қисмлари
гидроабразив
емирилган

Кудук қумли
сув
хайдамоқда

Кудук
кумланмоқда

Эътиборингиз учун раҳмат

